

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“

izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna šteč. Din 2.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.
Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

	Din	p
Pri 1 × objavi $\frac{1}{4}$ str. 600.—		
„ „ „ $\frac{1}{2}$ „ 300.—		
„ „ „ $\frac{1}{4}$ „ 150.—		
„ „ „ $\frac{1}{8}$ „ 75.—		
„ „ „ $\frac{1}{16}$ „ 37.50		

IX. letnik.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1926.

Štev. 22.

Nehajte z uničevanjem obrta!

Vsi gospodarski krogi tožijo o hudi gospodarski krizi in gledajo z bojaznijo v bodočnost. Gospodarska kriza — to besedo slišite nešteto krat iz ust obrtnika in trgovca in skoraj smo se že te gospodarske krize tako privadili, da že ne pričakujemo več rešitve. Gospodarska kriza, to mora biti pač neka višja sila, zoper katero ni leka.

Gospodarska kriza so neurejene gospodarske razmere. Povzročajo jo s svojim nerazumevanjem naših teženj oni odločujoči faktorji, ki so poklicani, da pospešujejo gospodarske in socialne interese državljanov.

Le pogledimo, kje so početki žalostnega položaja, v katerem se nahaja naš obrt, kje leže vzroki našega obubožanja in našega naravnost brezpravnega stanja!

O ogromnem uvozu obrtniških izdelkov, o korupcijskih aferah pri raznih dobavah, o mišljenju, ki ga imajo gotovi krogi o obrtništvi, in o davkih, pod katerimi ječi ves naš gospodarski živelj — bi bilo odveč govoriti. To so stvari, ki jih mi, kakor pravijo, ne razumemo. Zato se bomo pa omejili le na one krivice, ki se nam v vsakdanjem življenju vsiljujejo in ki vplivajo na obrtništvo v Sloveniji tako uničujoče, da je prišel čas, da kot davkoplačevalci z najenergičnejšimi sredstvi pretrgamo verigo, katero oklepajo okrog nas oni, ki menijo, da je obrt pastorka raznih obrtnih oblastev.

Svoječasno so obrtniške organizacije v Ljubljani odločno zahtevale, da se Salezijanskemu zavodu na Rakovniku odvzame pravica prevzemati dela po naročilu. Zavod vzdržuje obsežno čevlarsko, krojaško in mizarsko delavnico, v katerih je zaposlenih nekaj pomočnikov in v vsaki stroki po 20 do 30 vajencev. Rakovnik ima pravico javnosti in pod to krinko razvija zavod tako delavnost v obrtu, da prevzema n. pr. mizarska dela, ki bi mnogokrat zadostovala velikemu mizarskemu podjetju. Pri tem pa zavod ne plačuje niti davkov, niti drugih javnih dajatev. Ni potem čudno, da z lahkoto konkurira obrtništvi. Obrtna oblast mirno gleda, kako zavod na neupravičen način izpodjeda zaslužek obrtništvi, češ, da je to humanitarni zavod. Ravno v zadnjem času pa namerava obrtna oblast predlagati ministrstvu trgovine in industrije, naj bi se državnemu vzgajevališču v Ljubljani priznala pravica po § 14. obrtnega reda, da

bo smel zavod izdajati učna in pomočniška spričevala za krojaško in čevlarsko stroko.

Nič nimamo proti vzgajališčem in raznim zavodom, ki vzgajajo mladiho; odločno pa smo proti temu, da bi se vsi ti zavodi vzdrževali na račun in škodo obrtništva. Zakaj pa se ne bi iz teh humanitarnih zavodov rekrutirali dobri poljski delavci in drugi stanovalci? Ravno v krojaški in čevlarski stroki je toliko naraščaja, da je naravnost brezzmiselnost zaganjati mladiho v te obrte. Tega obrtna oblastva ne vidijo. Pa državne delavnice! Pošta, železnica, vsaka večja državna prometna panoga ima že svojo delavnico. Po mnenju gospodov pomenijo te državne delavnice štedenje. Obrtnik je predrag, lastna delavnica, to bo cenejše, si mislijo in že je tu delavnica, kjer se dela nekaj za vzdrževanje obratov — mnogo pa tudi za privatne stranke, dasi morda brez vednosti predstojnikov. Celo kaznilnice se uporabljajo za obrtne delavnice. Zakaj pa se kaznjenci ne bi uporabljali za javna dela? Vojni ujetniki so kot poštenji ljudje, brez lastne krivde, morali ob vodi in kruhu opravljati težka javna dela (n. pr. regulacijo Ljubljanice itd.), zakaj pa kaznjenci ob dobri hrani, ki jo imajo, ne bi gradili prekopov, cest in opravljali druga taka dela?

Nad vse zanimiva pa je tudi neka odločba višje obrtne oblasti, da smejo tovarniška podjetja prevzemati tudi dela po naročilu. — Torej prišli smo tako daleč, da bo smel tovarnar s čevlji ali pa oblekami izvrševati tudi posamezna naročila. To so odločbe, ki kažejo, da si naša obrtna oblastva lahko tolmačijo obrtne predpise, kakor si jih hočejo.

Če pridenemo še postopanje naših oblasti napram šušmarjem, potem pa smo v dokajšnji meri očrtali vzroke bednega položaja našega obrtništva. Obrtništvo nima zaslužka, ker mu ga že lahko vsak, ki nima boljšega opravila, odjeda — in tu so početki obrtne gospodarske krize.

Davkoplačevalci smo, in kot taki tudi upravičeni, da napravimo temu sistematičnemu uničevanju obrta — konec. Nismo več voljni, da nam sicer dobri juristi, a slabi obrtni politiki odmerjajo pravice! Učili smo se obrta, delali smo kot pomočniki, s svojimi žulji smo si ustvarili eksistenco, zato pa ne dopuščamo, da bi se v obrt vmešavali tisti, ki sicer poznajo zakone, ne pa tudi realnega obrtniškega življenja!

Obrtniške organizacije so se zaradi tega odločile, da proti sedanjemu postopanju oblasti napram obrtništvu najodločnejše protestirajo.

Priredile bodo zaradi tega dne 8. decembra t. l. v Ljubljani protestni shod, na katerega že danes vabimo vse obrtništvu iz vse Slovenije.

Pokažimo, da spoštujemo svoj stan in zahtevamo, da ga bodo spoštovale in ščitile tudi naše oblasti!

Pravila Obrtne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

I.

Splošna določila.

Člen 1.

Obrtna banka kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je delniška družba, koja se upravlja po teh pravilih, po zakonu o Obrtni banki in po zakonu o delniških družbah kraljevine Srbije, odnosno po zakonih, veljavnih za delniške družbe v ostalih delih kraljevine.

Člen 2.

Firma banke je: «Obrtna banka kraljevine SHS. d. d.». Sedež banke je v Beogradu. Banka bo istočasno otvorila: Glavno podružnico v Zagrebu, po potrebi in po redu tukaj navedenem se ustanove v čim krajšem času podružnice v Ljubljani in Sarajevu in ekspoziture v Splitu, Skoplju in Novem Sadu. Ravno tako bo banka stremela, da tudi v ostalih gospodarskih centrih otvori ekspoziture, v kolikor se bo za to pokazala potreba.

Ekspozitura se sme otvoriti v mestih, koja so središče ekonomskega področja, ki je v stanu z glavnico, koja je vpisala in sorazmernim delom državne pomoči, v zmislu določil tega zakona, vzdrževati svojo ekspozituro.

Protokolacija bančne firme in firm njenih podružnic in ekspozitur se bo izvršila pri pristojnih sodiščih.

Člen 3.

Za podpisovanje bančne firme so pooblašteni:

- 1.) člani upravnega odbora;
- 2.) ravnatelji, izbrani od upravnega odbora;
- 3.) prokuristi, koje pooblasti upravni odbor.

Za polnoveljavno podpisovanje firme je zadosten podpis dveh pooblaščenecv, od katerih more biti eden vedno član upravnega odbora. Podpisovanje se vrši na ta način, da pridejo njih podpisi pod natiskano ali s štampljko vtisnjenim žigom bančne firme.

Upravni odbor določi, kdo bo podpisoval firme bančnih podružnic in ekspozitur.

Člen 4.

Po zakonu je ta banka osvobodjena plačanja vseh državnih in samoupravnih taks pri osnovanju in izdajanju delnic. Nadalje je osvobodjena plačevanja državnih in samoupravnih davkov in doklad, koje plačajo po svojih zaključnih računih družbe, obvezane javnemu polaganju računov.

Člen 5.

Svoje službene objave objavlja banka potom «Službenih Novin» in organov glavnih obrtniških zvez, kakor tudi potom pokrajinskih službenih novin, ako obstojajo.

Člen 6.

Cilj banke je, da podpira obrtnike in obrtniško delavnost z dajanjem čim povoljnijšega kredita in podpiranjem ustanavljanja obrtniških zadrug. Pospeševala bo osnovne kreditnih in drugih obrtniških zadrug ter dajala kredite vsem obrtniškim zadrugam in ustanovam.

Člen 7.

Trajanje banke je neomejeno, razen ako bi nastopil primer iz člena 81. zakona o delniških družbah.

II.

Glavnica, delnice in delničarji.

Člen 8.

Osnovna glavnica banke znaša 75.000.000 Din in je porazdeljena na 375.000 delnic, vsaka po nominalnih 200 Din.

Najprej je vplačati 37.500.000 Din. Svoj delež vplača država vedno v razmerju 40 % napram 60 % kapitala, katerega popolnoma vplačajo privatniki. Druga polovica osnovne glavnice se plača, ko to določi zbor delničarjev na to pristane minister trgovine in industrije.

Osnovna glavnica se more povečati po sklepu zbora delničarjev in odobrenju ministra trgovine in industrije.

Člen 9.

Način, čas vplačanja in emisijski tečaj novih delnic določa po predlogu upravnega odbora zbor delničarjev, po odobritvi ministra trgovine in industrije.

Porazdelitev delnic izvrši odbor ustanovnikov.

Pri vpisu delnic je delničar dolžan dati pismeno izjavo z navedbo svojega imena in priimka, mesta bivališča, poklica in s kolikim iznosom vpisuje.

Člen 10.

Na račun stroškov pri osnovanju, plačajo delničarji pri vpisu delnic po 5 Din od delnice. Ako bodo ustanovni stroški večji od vplačanega iznosa, se imajo amortizirati v roku dveh let, ako bi bil previšek, se ta mora prenesti v rezervni fond.

Člen 11.

Poziv na vpis delnic se mora objaviti potom «Službenih Novin» in organov glavnih obrtniških zvez, in to 30 dni pred začetkom vpisa. Na račun prvega vplačila je položiti 20 odstotkov nominalne vrednosti, vse ostalo v enakih mesečnih obrokih.

Pri položitvi denarja za vplačilo dobijo delničarjičasne delnice, ki se glasijo na ime. Vsa plačila se morajo zabeležiti in potrditi na začasni delnici. Začasne delnice se morejo prenesti v izjemnih primerih tudi na druge osebe, ako smatra upravni odbor to za ugodno.

Člen 12.

Delničarji, ki po tretjem pozivu, objavljenem v «Službenih Novinah» in organih glavnih obrtnih zvez, v enomesečnih rokih ne položijo svojega vplačila na delnice niti v nadaljnjih petnajstih dneh, prestanejo biti delničarji. Njih delnice se uničijo, a do tedaj položena vplačila se vrnejo po odbitku 25 odstotkov za rezervni fond. Na poznejša vplačila po gornjem roku mora akcionar položiti še devet odstotkov pripadajočih obresti. Namesto uničenih delnic izda uprava nove delnice.

Člen 13.

Na začasne delnice, ne popolnoma vplačane, bo dala banka dividendo sorazmerno z vplačanim kapitalom. Ko se izvrši končno vplačilo, se izda vsem delničarjem mesto začnih, stalne delnice.

Člen 14.

Stalna delnica se glasi na ime in ni deljiva. Označena mora biti s tekočo številko, suhim pečatom in bančno firmo, kojo mora podpisati na delnici predsednik upravnega odbora in en član uprave.

Obliko, velikost in vsebino delnice kakor tudi talon in list dividendnih kuponov bo predpisal upravni odbor. Prenos se more izvršiti samo na pismen predlog, po sklepu upravnega odbora, ki se ima izdati najdalje v roku meseca dni po zahtevi.

Člen 15.

Glede amortizacije izgubljene delnice, kakor tudi postopka z izgubljenimi kuponi in taloni so merodajni zakonski predpisi, ki veljajo v posameznih delih kraljevine.

Člen 16.

Delničarji banke morejo postati: država, obrtniki, njih žene, obrtniške zadruge in vse obrtniške ustanove in delno prijatelji obrtništva. Država je udeležena s 40 odstotki, obrtniki, obrtniške zadruge in ustanove z 51 odstotki, a na ostalem prijatelji obrtništva. Ravno tako se ne sme menjati tega razmerja pri prenosu delnic na novega lastnika na škodo obrtniških delničarjev.

Udeležiti se smejo s pravico glasovanja zbora delničarjev samo oni delničarji, ki so kot taki uvedeni v knjigo bančnih delničarjev najmanj 90 dni pred zborom delničarjev. To ne velja za predhodni zbor delničarjev.

Člen 17.

Banka odgovarja za svoje obveze s celokupno imovino, a delničarji, do nominalnega iznosa njih delnic.

Člen 18.

Delničar ima pravico na sorazmerno udeležbo z vsako delnico na čistem dobičku, kakor tudi na bančnem premoženju. Da se doseže namen, naveden v členu 6. pravil, se država odreka udeležbi na dobičku.

Člen 19.

Banka ne sme dajati na svoje delnice posojil, niti jih sme kupovati na svoj račun, razen primera redukcije glavnice. Ravno tako jih ne sme prodajati izpod nominalne vrednosti. Banka more izjemoma kupiti svoje delnice samo na račun penzijskega fonda svojega osebja.

III.

Posli.

Člen 20.

V svrhu dosege svojega cilja, navedenega v členu 6. teh pravil, bo banka izvrševala naslednje posle:

1.) dajala bo menična posojila in posojila na tekoče račune obrtnikom neposredno ali potem obrtniških združenj;

2.) dajala bo posojila na sirovine in izdelano blago;

3.) posredovala dobavljahje obrtnikom in njihovim strokovnim zadrugam cenenejšega materiala in polfabrikatov, kakor tudi modernega orodja in strojev proti predhodnemu pokritju;

4.) izvrševala bo vse vrste poslov, ki spadajo v delokrog banke, kot denarne ustanove, in to: a) prejemala bo hranilne vloge, b) odvarjala tekoče račune, c) vršila naplačila in izplačila, brez ozira, ali so komitenti v državi ali v inozemstvu, d) dajala bo kavcije in garancije pisma za licitacije, katerih se udeležujejo obrtniki, e) vršila bo nakup in prodajo inozemskih valut in deviz na račun obrtnikov in obrtniških združenj, in to samo proti pokritju v gotovem denarju;

5.) banka bo čuvar in oskrbnik gotovine in fondov obrtniških ustanov in korporacij, v zmislu člena 7. zakona o obrtni banki in

6.) kakor tudi z vsemi drugimi bančnimi posli, ki ne bi nasprotovali predpisom zakona o Obrtni banki in tem pravilom. Izvrševanje vseh teh poslov, kakor z ozirom na posojila, tako tudi hranilnih vlog, kakor tudi na kakšen način se imajo ti izvršiti, bo določil upravni odbor s posebnim pravilnikom.

V svrhu čim boljšega informiranja bo vršila banka informativno službo tudi potom svobodnih in obveznih organizacij v državi.

Od banke ne morejo dobiti kredita oni obrtniki, ki se bavijo s posojevanjem denarja drugim osebam.

Člen 21.

Obrestno mero določi vsako leto gospod minister trgovine in industrije, po predlogu upravnega odbora banke in položaju na denarnem trgu, za koliko more biti obrestna mera kreditov, katere daje Obrtna banka, večja od obrestne mere Narodne banke kraljevine, Srbov, Hrvatov in Slovencev. Za primer, da ne bi izdal minister trgovine in industrije po predlogu upravnega odbora svojega sklepa v roku desetih dni, stopi sklep upravnega odbora v veljavo v zmislu člena 2. zakona o obrtni banki.

IV.

Organi banke.

Člen 22.

Organi banke so:

- 1.) Zbor delničarjev.
- 2.) Upravni odbor.
- 3.) Nadzorni odbor.

Zbor delničarjev.

Člen 23.

Zbori so redni in izredni. Redne zборе skliče upravni odbor, in to vedno najdalje do 30. aprila vsakega leta, a izredne po dani potrebi.

Upravni odbor mora objaviti poziv na zbor v »Službenih Novinah« in v organih glavnih obrtniških zvez vsaj 30 dni pred dnevom, določenim za vršenje zbora, računajoč od dneva prve objave. V pozivu se mora določiti dnevni red in krajni rok, do katerega se morejo depozirati delnice.

Člen 24.

Osebe, prijavljene na zbor, vpiše upravni odbor v poseben, za to pripravljen seznam, v katerem mora biti navedeno, koliko ima vsak od njih glasov in koliko delnic je položil. Delnice se imajo položiti v bančnem lokalu, a v mestih izven sedišča banke pri ustanovah, katere odredi upravni odbor.

Ta seznam mora biti zaključen sedem dni pred zborom, potrjen s podpisom bančne firme ali ustanove, pri kateri se vrši polaganje, in overjen s strani komisarja ali organa, določenega od ministrstva trgovine in industrije.

Po zaključitvi seznama se da isti delničarjem na vpogled do dneva zbora. Duplikat seznamov deponiranih delnic v mestih izven sedišča banke, overen od ustanove, kjer se je izvršilo deponiranje, in organa, določenega od ministrstva trgovine in industrije, se ima banki poslati tako, da je isti v centrali na dan zbora.

Člen 25.

Po vstopnicah, izdanih na podlagi položenih akcij, napravi upravni odbor na samem zboru seznam došlih delničarjev z označbo števila deponiranih delnic in števila glasov. Ta spis služi kot dokaz, ali se more zbor vobče otvoriti in ali se na zboru more začeti delati ali ne (člen 27. pravil). Overjen mora biti od izbranih overovateljev in državnega komisarja.

Člen 26.

Na vsakem zboru se vodi delovodni zapisnik, katerega podpiše predsednik, delovodja in trije overovateli in katerega overi komisar.

Člen 27.

Da more zbor polnovejavno sklepati, mora biti zastopana polovica družbene glavnice, razen izjeme, predvidene v členu 30. teh pravil; v nasprotnem primeru skliče upravni odbor drugi zbor v roku 15 dni, kateri sklepa polnovejavno pri kateremkoli delu glavnice, ki bi bil zastopan.

Delničarji, ki se želijo udeležiti tega ponovnega zbora, morajo položiti svoje delnice najdalje sedem dni pred dnevom, določenim za zbor.

Člen 28.

*Zbor odločuje:

- 1.) o izvolitvi delovodje, treh skrutinatorjev in treh overovateljev zbornega zapisnika;
- 2.) o predloženih računih, o bilanci in o predlogih za porazdelitev dobička;
- 3.) o izvolitvi članov v upravni in nadzorni odbor in o njih razrešitvah;
- 4.) o menjavi upravnega in nadzornega odbora;
- 5.) o spremembi in dopolnitvi društvenih pravil;
- 6.) o predlogih uprave in posameznih delničarjev; v tem zadnjem primeru morajo biti predlogi predloženi pismenim potom upravnemu odboru najmanj deset dni pred zborom;
- 7.) o znižanju in zvišanju osnovne glavnice;
- 8.) o prenehanju banke in izvolitvi likvidatorjev;
- 9.) rešuje po predlogih upravnega odbora o nakupu in razlastitvi nepremičnin;
- 10.) rešuje o izvolitvi poslovnega odbora glavne podružnice.

Člen 29.

Na zboru se navadno rešuje z večino glasov, razen izjem po členu 30. pravil.

Člen 30.

Za reševanje od prenehanja banke morajo biti zastopane tri četrtine glavnice in da je za predlog glasovalo najmanj štiri petine prisotnih delničarjev.

Za reševanje o izpremembah in dopolnitvah bančnega statuta morata biti na zboru zastopani najmanj dve tretjini družbene glavnice in da je za predlog glasovala absolutna večina prisotnih delničarjev.

Člen 31.

Za sklepe člena 30. teh pravil se mora še zahtevati odobrenje ministra za trgovino in industrijo. Ko odobri

minister za trgovino in industrijo sklep zbora po členu 30. teh pravil, mora upravni odbor prepis izprememb in dopolnitev bančnih pravil kakor tudi sklep o prenehanju banke najkasneje v desetih dneh od dneva, ko se je priobčila banki rešitev ministra za trgovino in industrijo, predložiti pristojnemu sodišču v svrhu objave.

Člen 32.

Na rednem zboru predseduje vsakokrat predsednik upravnega odbora, ako je ta zadržan, eden od podpredsednikov istega.

V primeru, da so zadržani, predseduje na zboru oni član upravnega odbora, katerega določi upravni odbor.

Člen 33.

Na zboru dajo vsake tri delnice pravico na en glas, toda noben delničar ne more imeti več kot pet in dvajset (25) glasov.

Člen 34.

Delničar se more zbora udeležiti in na njem glasovati samo osebno ali pooblastiti drugega delničarja za to, toda vedno samo enega za vse svoje delnice.

Noben delničar ne more zastopati več kot enega delničarja, razen delničarje, katerih je on naravni zastopnik. Država, obrtne zadruge in vse obrtniške ustanove, katere so delničarji, pošiljajo po enega delegata, kateri jih zastopa.

Člen 35.

Ako ne bi sklical upravni odbor rednega zbora v roku, določenem v teh pravilih, tedaj mora to napraviti v 15 dneh nadzorni odbor, ako bi tudi ta to ne napravil, tedaj smejo delničarji, kateri predstavljajo petindvajseti del celokupnega števila bančnih delnic, zahtevati od ministra za trgovino in industrijo odobritev za sklicanje zbora. Da bi se to odobrenje moglo dobiti od ministra trgovine in industrije, se mora deponirati gotovo število delnic pri ministrstvu trgovine in industrije ali tam, kjer to določi.

Člen 36.

Upravni odbor mora na zahtevo delničarjev, katerih akcije predstavljajo najmanj deseti del družbenih delnic, sklicati izredni zbor, in to najkasneje v roku treh dni od dneva, ko mu je bila ta zahteva priobčena. Izredni zbor se mora vršiti v roku desetih dni od dneva sklicanja. Ako ne skliče upravni odbor izrednega zbora v roku treh dni, tedaj ga v istem roku skliče nadzorni odbor. Ako tudi ta tega ne stori, morejo to napraviti sami delničarji, kateri predstavljajo petindvajseti del celokupnega števila družbenih delnic, na način, kakor je to določeno v členu 35. teh pravil.

Člen 37.

Na izrednem zboru predseduje predsednik onega odbora, na katerega poziv je bil sklican.

Ako so sklicali zbor sami delničarji, predseduje oseba, katero izbere zbor.

Kratki stik električne struje.

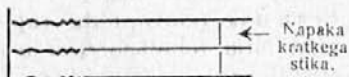
(Nadaljevanje.)

Kratkostičnih tokov opazujemo dvoje vrst: one, ki se pojavijo sunkoma, ter one, ki ne izginejo, torej so trajni. Postanek obeh vrst je lahko razumljiv; glavno je njihov potek. Električarju ni težko razumeti, da zavisi sunkoviti kratki stik od napetosti v omrežju, od magnetičnih svojstev generatorja, transformatorja (pršljivosti magnetičnih silnic) ter induktance elektrovođa.

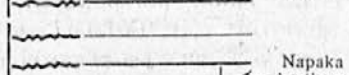
Jakost sunkovitega kratkega stika je ista pri eno-, dvo- ali trofaznem kratkem spoju. Drugače pa je pri trajnem kratkem stiku. Jakost tega je razen od zgoraj navedenih faktorjev odvisna še posebej od reakcije v kotvi generatorja ter od jakosti vzbujevalnega toka magnetičnega polja, kar je samo ob sebi umljivo.

Trajni kratki stik mora biti tedaj pri eno- in dvopolnem kratkem stiku mnogo silnejši kot pri trolinarnem (v trofaznih napravah). Zaradi tega preostaja dosti krepkejša magnetična polja za proizvodnjo kratkega stika, namreč trajnega kratkega stika. Naslednje podobe prikazujejo primere:

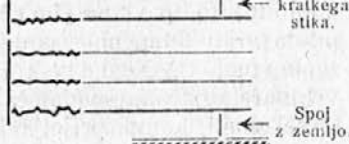
1.) Trofazni kratki stik.

2.) Enofazni kratki stik.

3.) Zemeljski stik.

Relativna jakost kratkega spoja se izračuna:

Za primer pod 1.):

Za trajni kratki stik = 1,0, za sunek = 1.

Za primer pod 2.):

Za trajni kratki stik = 1,8, za sunek = 1.

Za primer pod 3.):

Za trajni kratki stik = 2,6, za sunek = 1.

Očividno je tedaj, da je treba omrežje računati to eventualiteto, ker predstavlja ta račun varnostno odredbo za dotično omrežje; tudi je očividno, da je vpoštevati primer pod 3.). V napravah, ki imajo ničlovod naravnost uzemljen, kar je priporočljivo zaradi omejitve prenapetosti, je ta zahteva silno trda. Tu si je pomagati z zemeljskimi ničlovodnimi upori. Važno je tudi, kje se pripeti kratki stik. Dolžina voda je namreč spojena z induktanco, ki vpliva na jakost kratkostičnih tokov pomirljivo. Ako cepi mali vod neposredno od velmožnih sklepalnic, se steka prilično izolacijske hibe celi kratkostični veletok v eno edino slabotno točko, katera seveda navala ne vzdrži ter se takoj pretopi. Takim slabim odcépom bi tedaj bilo dodeliti večjo induktanco, ki bi omejila kratkostični tok na mero, ki odgovarja prerezu žic. Povečanje induktance v odcépih ima tudi to dobro stran, da prepreči na odvodnem mestu popolni pógin napetosti, kar se gotovo prigodi, ako pride neizmerna jakost toka do veljave.

(Nadaljevanje sledi.)

Dobave.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije, dobave in pradaže:

Pri direkciji državnih železnic v Subotici dne 27. novembra t. l. glede dobave inventarskega materiala (sekire, klešče, svedri, lopate za sneg itd.).

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 23. novembra t. l. glede dobave 60.000 komadov zidne opeke, dne 24. novembra pa pri isti direkciji glede dobave drv za kurjavo.

Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu dne 27. novembra glede dobave 622 komadov električnih žarnic; dne 29. novembra pa glede dobave pil za kurilnico ter glede materiala za razsvetljavo vagonov.

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 29. novembra glede dobave okroglih svičenih zalivk ter glede dobave raznega pohištva.

Iz organizacij.

Obrtni shod v Brežicah. Slovensko obrtno društvo v Brežicah je priredilo v nedeljo 7. t. m. v dvorani Narodnega doma obrtni shod, ki je bil dobro obiskan. Zborovanje je otvoril društveni predsednik g. Josip Holy, na kar je tajnik Zveze obrtnih zadrug g. I. Kaiser obširno poročal o današnjem položaju obrtništva. V svojem govoru se je dotaknil zlasti velikega uvoza obrtniških izdelkov, šušmarstva, državnih delavnic in zavodov, ki vzdržujejo obrtne delavnice, in državnih dobav, katerih veliko večino dobijo inozemska podjetja. Kritiziral je postopanje merodajnih faktorjev, ki doslej niso pokazali nikakega razumevanja za obrt. Poročal je nadalje o velikem pomenu, ki ga ima Zbornica za trgovino, obrt in industrijo za naše gospodarstvo, in omenil zadnje zbornične volitve, ki so pokazale, da zna obrtništvo ceniti in varovati svoje organizacije. Poročal je nato še o obrtni banki SHS in obrtniški samopomoči. Slovensko obrtno društvo v Brežicah združuje obrtnike brez ozira na strankarsko pripadnost in deluje nepristransko v korist vsega obrtništva. Ustanovila pa se je tudi neka «Obrtna zveza», ki je popolnoma politična organizacija. — Obrtništvo v Brežicah pa se je pričelo zavedati, da je njegovo mesto le v nepristranskem, nepolitičnem obrtnem društvu, zato pa se tudi kljub ustanovitvi «Obrtne zveze», katere namen je, razbiti obrtno društvo, oprijemlje društva.

Strokovna zadruga koncesijoniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani opozarja svoje člane, da si po možnosti nabavijo «Obrtniški koledar» za leto 1927., ki ga izda Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani. Ker bo vsebina zanimiva, cena pa zelo nizka (10—12 Din), se pač ne bo težko odločiti.

Občni zbor zadruge krojačev in krojačic na Jesenicah se bo vršil dne 6. januarja 1927. ob 3. popoldne na Jesenicah. Zadruga pozivlje že danes vse članstvo, da se občnega zbora polnoštevilno udeleži. Člani bodo dobili pisma vabila 8 dni pred občnim zborom. Zadruga je priredila za svoje člane pri krojevalni tečaj za damsko krojenje, ki se vrši v meščanski šoli na Jesenicah pod vodstvom strokovnega učitelja g. A. Knafelja. Tečaj se vrši dnevno v večernih urah in ga poseja 27 udeležencev, med njimi 17 mojštric, 6 mojštrov, 2 pomočnika in 2 pomočnici. Že iz števila udeležencev je razvidno, da je bil tečaj nujno potreben. Pomladi prihodnjega leta se bo vršil enak tečaj za člane v okolišju Radovljice.

Zabavni večer Obrtnega društva na Jesenicah. Dne 7. t. m. je priredilo Obrtno društvo zabavni večer, ki je jako lepo uspel. Pri tej priliki je bil podarjen predsedniku tov. Ivanu Gogali lep šopek domačih cvetlic v zahvalo njegovega požrtvovalnega in nesebičnega šestletnega delovanja v društvu. Društvo mu je izreklo tudi čestitke k odlikovanju, ki ga je prejel od mednarodne razstave v Rimu. To priliko je g. predsednik porabil, da je očrtal težavno organizatorično delo in se spominjal lepega uspeha pri zadnjih zborničnih volitvah, z željo, da bi organizacija krepko nadaljevala svoje delo po začrtani poti.

Razno.

Obrtniški koledar za leto 1927. bo prihodnje dni izšel in ga bo uprava takoj razposlala vsem, ki so ga naročili. Ker je vsebina koledarja jako praktična in poučna, priporočamo vsem obrtnikom, da ga takoj naroče pri Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani. Cena koledarju bo 12 Din. Koledar bo vseboval med drugim tudi pregled o neposrednih davkih v Sloveniji, dohodninsko lestvico, tabelo pri-

nosa k bolniškemu zavarovanju, najvažnejše določbe iz obrtnega reda itd. Priporočamo ga torej vsem obrtnikom, zadrugam in obrtnim društvom.

Tečaj za šoferje v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrta v Ljubljani priredi dvomesečni teoretični brezplačni tečaj za šoferje in šoferske pripravnike. Predaval bo gosp. ing. Štolfa, inženjer gradbene direkcije v Ljubljani. Tečaj se prične v torek 30. t. m., in sicer se bo vršil tečaj tako, da ne bo kolidiral s tečajem za elektrotehniko. Interesenti naj prijavijo svojo udeležbo ustno ali pismeno pri Uradu za pospeševanje obrta v Ljubljani, Krekov trg št. 10/I, najkasneje do 27. novembra t. l.

Konferenca o vprašanju, kako bi bilo porabiti fond pri ministrstvu za socialno politiko iz prispevkov, pobiranih temeljem naredbe z dne 28. decembra 1922., se je vršila v četrtek, dne 4. novembra t. l. na poziv Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Posvetovanja, ki ga je vodil provizorni predsednik g. Ivan Schrey, so se udeležili: kot odposlanec velikega župana za ljubljansko oblast g. dr. Suhač, kot zastopnik velikega župana za mariborsko oblast g. dr. Majcen, v imenu občine ljubljanske vladni komisar g. A. Mencinger in dr. R. Fuks, župan mariborski g. dr. Leskovar, kot zastopnik Delavske zbornice njen tajnik g. Uratnik, ravnatelj g. dr. Bohinc kot predsednik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, g. dr. Golia kot predstavnik Zveze industrije, zbornični predsednik g. Ivan Ogrin in zbornična tajnika gg. dr. Windischer in dr. Pless. Po uvodnih poročilih gosp. dr. Frana Windischerja in gosp. Filipa Uratnika o stanju tega vprašanja in o dosedanjih prizadevanjih na tem polju se je razvila živahna razprava, v katero so posegli zlasti gg.: dr. Leskovar, Filip Uratnik, dr. Windischer, dr. Suhač, dr. Majcen, vladni svetnik Mencinger, dr. Fuks, Ivan Ogrin in dr. Golia, je obvladala soglasnost v mnenju, da je umestno držati se pri tem vprašanju glede uporabe fonda teritorialnega načela. Zeleti je, da se čimprej aktivira predmetni fond, katerega bi bilo treba tako glede že nabrane vsote kakor glede prihodnjih nabirkov porabljati dvodelno, in sicer na eni strani za podpiranje brezposelnih neposredno, na drugi strani pa na ta način, da bi se pospeševala s tem denarjem graditev malih in delavskih stanovanj, samske domove, zavetišča.

Obrtna banka Srbov, Hrvatov in Slovencev v Splitu. 4. t. m. so se sestali v Splitu ugledni obrtniki, ki so razpravljali o ustanovitvi podružnice obrtne banke Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sklenjeno je bilo, takoj pričeti z vpisovanjem delnic. Takoj na prvem sestanku so vpisali obrtniki 12.500 delnic v skupni vrednosti 250.000 Din.

Obrtnonadaljevalna šola na Viču se je obrnila na Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani s prošnjo, naj bi obvestila vse zadruge v Ljubljani, da naj pri pomagalških preizkušnjah zahtevajo tudi od vajencev iz viške občine izpričevala obrtnonadaljevalne šole. Občina na Viču vzdržuje že štiri leta šolo, vsled česar naj vse zadruge zahtevajo tudi od teh vajencev izpričevala.

Osmi mednarodni trgovski semenj v Bruslju se vrši od 11. do 25. aprila 1927. Prijavnice in informacije za semenj dobijo interesenti v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Obrtnonadaljevalna in gremijalna šola v Kranju. V letošnjem šolskem letu beležita obe šoli precejšen dotok učencev. Obrtnonadaljevalna šola obiskuje v treh razredih 120 učencev in učenk. Letošnji proračun za šolo, ki jo vzdržujejo občina kranjska, obrtne zadruge, država in vajenci s šolnino letno 40 Din, bo znašal 22.554 Din. — Gremijalna šola ima letos 55 učencev. Nekoliko učencev je tudi iz Škofje Loke in Trziča, ki imajo dijaške vozovnice. Proračun bo letos znašal 23.150 Din. Vzdrževanje je

naloženo v precejšnji meri na vajence, ki plačujejo letno 100 Din šolnine in 50 Din vpisnine. Tudi za to šolo prispeva poleg trgovskega gremija največ kranjska občina, dočim je državna pomoč neznatna. Na obeh šolah poučuje pet učnih moči pod vodstvom g. upravitelja Sepaherja.

Umetniška šola društva «Probuda» v Ljubljani. (Poslopje Tehniške srednje šole, Aškerčeva ulica.) Umetniška šola «Probuda» otvori šolsko leto 1926./1927. v ponedeljek dne 15. novembra. Pouk, za dame in gospode, ki se je z letošnjim šolskim letom izpopolnil in razširil ter pridobil za to potrebne nove učne moči, strokovnjake, se deli na sledeče oddelke: A. Oddelek za figurarno risanje (glava, akt, draperija) s sledečimi predavanji: anatomija, tehnično risanje (geometrijsko risanje, projekcijski nauk, perspektiva), oblikoslovje in umetnostna zgodovina. B. Oddelek za narodno dekorativno risanje (s posebnim ozirom na narodno ornamentiko) in pokrajinsko slikanje s sledečimi predavanji: tehnično risanje, oblikoslovje in umetnostna zgodovina. C. Oddelek za kiparstvo obsega vsa v kiparsko stroko spadajoča dela od male do velike plastike, zlasti: kompozicijo, modeliranje po naravi, plastično ornamentika, stavbena plastika in drugo ter potrebna navodila za ulivanje v mavcu. Obiskovalci tega oddelka bodo imeli priliko, seznaniti se z obdelavo kamna in lesa, kakor tudi plastičnim izbočevanjem, bodisi figuralnim kakor ornamentiko, stavbeno plastiko in drugo ter potrebna navedila keramična plastika, polihromija raznega materiala itd. Pouk vodi akademični kipar g. Ivan Jurkovič. Č. Oddelek za malo plastiko s posebnim ozirom na plakate in medalje, graviranje plastičnih negativov, ki služijo za pomnožitve. — Oddelek vodi medaljer prof. A. Sever. D. Oddelek za grafiko. V tem oddelku se bo gojilo predvsem radiranje v raznih tehnikah (radiranje s suho iglo, vjedanke na razne načine, mezzotinta itd.), lesorez (navaden in večbarven) in po možnosti tudi druge specialne grafične tehnike. — Pouk se bo vršil v lastnem ateljeju umetnika-specijalista umetniškega slikarja gosp. Hinka Smrekarja. — E. Oddelek za fotografijo. V tem oddelku se bo poučevala praktična fotografija za začetnike (dame in gospode) kakor tudi za one, ki so se že bavili s fotografijo in se žele v tej stroki izpopolniti. Teoretični pouk je v zvezi s praktičnimi vajami in ekskurzijami v svrhu fotografiranja. Dijakom, uradništvu, učiteljstvu, častnikom in sportnikom ter ljubiteljem lepe narave se nudi lepa prilika, priučiti se praktične fotografije. Vodja tečaja je g. Fran Vesel. — F. Oddelek za usnjerez in umetno knjigoveštvo. Pri usnjerezu se bo med drugim posebno oziralo na figurarno in ornamentalno rez usnja ter barvanje, ki se uporablja zlasti pri albumih, pisalnih mapah, šatuljah, toaletnih predmetih, okraskih pri pohištvi itd., pri knjigoveštvu s posebnim ozirom na samostojno domačo opremo knjige. Poset tega oddelka se posebno priporoča vsem prijateljem umetno-obrtnega amaterstva na tem polju. — G. Tečaj za opisno geometrijo je v prvi vrsti namenjen učiteljstvu, ki se pripravlja za meščanskošolski izpit, kakor tudi za dijake srednjih in meščanskih šol. Namenjen je pa tečaj tudi za one, ki nimajo prilike drugod v zadostni meri do tega pouka. Tečaj vodi prof. A. Sever. — V tekočem šolskem letu bodo vodili pouk sledeči gospodje: figurarno risanje: Mirko Šubič; narodno dekorativno risanje in pokrajinsko slikanje: Maksim Gaspari; kiparstvo: Ivan Jurkovič; male plastike, tehnično risanje, oblikoslovje in opisno geometrijo: Anton Sever; grafike: Hinko Smrekar; fotografijo: Fran Vesel; usnjerez in umetno knjigoveštvo: Drago Vahtar; umetnostna zgodovina: Davorin Volavšek.

Navodila zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in graverjev v Ljubljani.

Prva dolžnost vsake zadruga, ki hoče in mora delovati za splošni blagor svojih članov, je notranji red in vzorno poslovanje zadruga načelstva, oziroma tajništva. Za to je tudi odgovorno zadruga načelstvo obrtni oblasti prve in višje inštanice, zadrugi sami pa vsak njen posamezen član. Tako predpisuje obrtni red, zadruga pravila in drugi predpisi. Z ozirom na to, da se zadrugi kljub raznim poukom, ki jih je izdala v obliki okrožnic svojim članom, ali jih objavlja v «Obrtnem Vestniku», ni povsem posrečilo vpeljati pri zadrugi tisti red, ki ga je dolžna imeti in brez katerega ne more brezhibno poslovati. V smislu točke 2.) poročila občnega zbora zadruga z dne 21. februarja 1926 (objavljen v «Obrtnem Vestniku» z dne 15. marca in 1. aprila 1926) izda zadruga ta navodila in prosi vse svoje člane, da se v lastnem interesu točno po njih ravna in zadrugi ne delajo težkoč in odgovornosti, kakor tudi ne nepotrebnega dela in stroškov. Člane, ki bi teh predpisov ne vpoštevali, bo zadruga žal primorana kaznovati s primernimi denarnimi globami, v ponovnem slučaju jih pa naznaniti obrtni oblasti.

Delavska knjižica. Ta zelo važen dokument mora imeti vsak pomočnik in vajenec. Brez delavske knjižice ne sme sprejeti delodajalec nobene pomožne osebe. Vajenec si mora takoj ob vstopu v učno razmerje preskrbeti delavsko knjižico pri pristojni občini ali magistratu. Pri izstopu iz službe pomožnega delavca je vpisati v delavsko knjižico izpričevalo, v katerem mora biti natančno naveden tudi dan vstopa in izstopa. Dotično izpričevalo je od ljubljanskih članov potrditi pri zadruga načelniku, od članov izven Ljubljane pa pri dotičnem občinskem uradu ali magistratu. Brez tega potrdila je izpričevalo neveljavno, kar povzroča za pomočnika v mnogih primerih težke posledice, zlasti pri prošnjah za podelitev obrtnega dovoljenja itd.

Prijava in odjava pomožnih delavcev. Vsakega pomožnega delavca je prijaviti in odjaviti zadrugi pismeno najdalje v osmih dneh. V prijavi ob vstopu v službo je navesti poleg imena in priimka tudi: 1.) dan, mesec in leto rojstva, 2.) občino in glavarstvo rojstva, 3.) občino in glavarstvo pristojnosti, 4.) številko in dan ter urad izdane delavske knjižice in 5.) dan vstopa v službo. Pri odjavah zadostuje seveda le dan izstopa.

Ph. mag. R. Sušnik

Lekarna pri „Zlatem jelenu“

Moderno urejena lekarna, zaloga vseh domačih in tujih zdravilnih sredstev, mineralnih voda, obvezil, kirurških in toaletnih predmetov, zdravniške ordinacije se izvršujejo točno po predpisih, oblastveno koncesijonirana oddaja strupov. Vestne pošiljke obratno.

LJUBLJANA, Marijin trg

Telefon šte. 115.

IVAN ZAKOTNIK

Telefon št. 379

mestni tesarski mojster

Telefon št. 379

se priporoča za naročila vsakovrstnih del kakor: izvršitev modernih lesenih stavb, ostrešij za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike, naprav za stropne, raznih tal, stopnic, ledenic, paviljonov, verand, lesenih ograj itd. — Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov. Načrti in proračuni po naročilu. Parna žaga in strojna delavnica. Sprejema se les za obdelovanje, žaganje in rezanje furnirjev. — Zaloga furnirja.

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 46.

Sprejem vajencev. Po določeni preizkušnji dobi, ki traja običajno štiri tedne, je poslati zadrugi takoj pismeno naznanilo o vstopu vajenca v učno dobo, ki mora trajati brez izjeme štiri leta. Naznanilo so priložiti učne pogodbe v treh izvodih povsem pravilno izpolnjene in podpisane od učnega mojstra in vajencevega očeta ali varuha, dalje delavska knjižica in zadnje šolsko izpričevalo oziroma šolska izpustnica. Vsak vajenec naših obrtov mora imeti vsaj šest razredov osnovne šole. Če vajenec nima določene šolske izobrazbe, je v naznanilu o vzroku poročati, da more zadruga v tem oziru presoditi in odločiti. Po odobritvi učne pogodbe je poslati zadrugi vpisnino za vajenca v znesku 20 Din.

(Konec prih.)

Naročajte „Obrtni Vestnik“!

Za konzorcij «Obrtnega Vestnika» Engelbert Franchetti.

Urednik Engelbert Franchetti.

Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani, H. Brandt.

MALE OGLASI

vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek 5 Din. — Glase je plačati vnaprej, lahko tudi v znakah. — Za odgovor je priložiti znamko.

Naročajte in razširjajte
edino strokovno glasilo
«Obrtni Vestnik»!

Uprava v Ljubljani, Dunajska
cesta 20. 18/26

Narodni dom, Maribor

Štajerska klet, abonenti, keglji-
šče, haložan, znižane cene. —
O set 26/26

«POSEST»

realitetna pisarna, druž. z o. z.,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 24,
prodaja in kupuje:
nepremičnine, razne trgovske,
obrtne hiše, gostilne, kmečka
posestva, graščine, stavbene
parcele itd. pod najugodnejšimi
pogoji.

Volna in bombaž

za strojno pletenje in za vsa-
kovrstna ročna dela se dobi
v veliki izbiri in po najnižjih
cenah pri

Karel Prelogu

Ljubljana, Gosposka ulica 3,
Stari trg 12.

Premog in drva (tudi na obroke)

Trgovina z mešanim blagom. — Gostilna, samo
pristna vina in prvovrstna kuhinja. — Postrežba
točna in solidna. Cenjenim odjemalcem se priporoča

ANTONIJA ŠTOR, NOVI VODMAT ŠTEV. 16

LJUBLJANA

Skrbno
izdelovanje

L. MIKUŠ

Največji
izbor

Preobleke

tvornica dežnikov

Popravila

Najnižje
cene!

LJUBLJANA

27-23

Najnižje
cene!

Mestni trg št. 25.

Vsled ugodne nabave sirovin smo znatno znižali
cene nogavic in drugim pleteninam.

P. n. trgovce prosimo, da zahtevajo cenike ter se
priporočamo.

M. Franzl & sinovi

Privoz 10

Ljubljana

Privoz 10

Poštni predal 44.

12-10

ORIENT

d. z o. z.

tovarna olj. barv, firnežev in lakov

Slomškova ulica št. 19

L J U B L J A N A

Vodmat pri Ljubljani

Prodajalna na drobno: Miklošičeva cesta 4

nasproti frančiškanske cerkve. 24-21

**Kreditni zavod
za trgovino in industrijo**

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem poslopu). 24-21

Brzovajni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in
prodaja vsakovrstnih vrednostnih
papirjev, deviz in valut, borzna
naročila, predujmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic
in kuponov, nakazila v tu- in
inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

J. GOREC
LJUBLJANA

Palača Ljubljanske kreditne banke

Kolesa**Šivalni stroji****Vsi deli in popravila****Radio-aparati in deli****Žarnice****Sportni predmeti**

24-20

najbolje — najceneje!**Kreditno društvo****Mestne hranilnice ljubljanske**

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

**Obrtna banka
v Ljubljani**

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri pošto-ček. zavodu v Ljubljani
št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospe-
šuje ustanavljanje obrtnih in indu-
strijskih podjetij, izvršuje vse bančne
transakcije najkulantneje. Vloge na
knjižice in na tekoči račun se obre-
stujejo kar najugodnejše, vezane vloge
po dogovoru primerno višje.

Mestna hranilnica ljubljanska

(Gradska štedionica)

v Ljubljani

Stanje vloženega denarja preko 220 milijonov dinarjev.
Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugod-
nejšemu obrestovanju
Zlasti plačuje za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu
najvišje mogoče obresti.
Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kakor
kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja
še **MESTO LJUBLJANA** z vsem premoženjem in davčno močjo. Ravno
radi tega nalagajo pri njej tudi sodišča denar mladoletnih, župni uradi
cerkveni in občine občinski denar.
Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici,
ker je denar popolnoma varen.
Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.